

Марија Вукосављевић • Тања Таталовић
Небојша Деспотовић • Ненад Живић

Направи еколошке играчке

Објављивање ове књиге су помогли:

БИБЛИОТЕКА
Мој свет

РЕЦИКЛИГРАЊЕ 1
Направи еколошке играчке

Написала
Марија Вукосављевић

Играчке направили
Тања Таталовић
Небојша Деспотовић
Ненад Живић

Предмете од папир-машеа направили
ученици одељења II5 и II6 из школе „Милан Ђ. Милићевић” у Београду

Фотографије урадила
Татјана Нешовић

Дизајнирала књигу и нацртала слова
Милица Пантелић

На фотографијама
деца из вртића „Дечја откривалица” у Београду

Рецензент
Марина Дрндарски

Издавач
ОДИСЕЈА
Београд, Добрачина 5
Тел./факс: 011/2620-521, 2621-375
odiseja@sezampro.rs
www.odiseja.co.rs

За издавача
Весна Капуран

Уредник
Марија Вукосављевић

Ликовно-технички уредник
Далиборка Мијаиловић

Лектор
Соња Шоћ

Штампа
АМД систем, Београд

2009. година

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

745.5:688.72(035.053.2)

ВУКОСАВЉЕВИЋ, Марија

Рециклиграње : направи еколошке играчке / [написала Марија Вукосављевић ; играчке направили Тања Таталовић, Небојша Деспотовић, Ненад Живић ; фотографије Татјана Нешовић]. -2. изд. - Београд : Одисеја, 2009 (Београд : AMD sistem). - 32 стр. илустр. : 28 см. - (Библиотека Мој свет / Одисеја, Београд)

Податак о ауторки преузет из колофона. - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-7720-014-5

а) Играчке - Израда - Приручници
COBISS.SR-ID 169324812

УВОД

Ако ти некад неко каже „Па ти се само играш!” – можеш да му одговориш да је игра озбиљна ствар. Већина игара спасава душу а понека може да спаси и свет.

Кад се твоја канта за ђубре напуни, изнесеш је напоље и испразниш у контејнер. То исто ураде и твоје комшије са спрата и они са спратова изнад и испод. И људи из других зграда, из других градова и других земаља. Ђубретари носе отпад из контејнера на депоније, на које доспевају и велике количине отпада из фабрика. Ваше куће и фабрике су после тога чисте. Међутим, наша заједничка кућа, планета Земља, све је прљавија – у њој живи све више људи, ствара се и депонује све више отпада. Ако њени укућани не ураде нешто, једнога дана Земља ће бити затрпана отпадом.

Свакога дана трошимо и после употребе бацамо велике количине папирне и пластичне амбалаже. Да би се произвела нова хартија и картон, секу се шуме. За производњу пластике се троши нафта, која полако нестаје из природних налазишта у Земљи. Ако њени станари не учине нешто, Земља ће постати једно празно и тужно место, без дрвећа и природних налазишта. Не само да троши ресурсе, индустрија такође загађује околину и прети да толико испрља реке, океане и шуме, да из њих потпуно нестане живи свет – птице, биљке, копнене и водене животиње...

Постоји начин да се смањи количина отпада, очувају се природни ресурси и уштеди енергија потребна за израду нових производа. Неке врсте отпада могу да се прерађују и поново користе. Тај процес се зове рециклажа. На пример, од старе хартије може да се прави нова, рециклирана хартија. Од пластичних посуда могу да се праве пластичне кесе, нове пластичне посуде и јакне за скијање. Од стаклених посуда могу да се праве нове стаклене флаше, вазе, чиније и украсне фигурице. Од лименки могу да се праве нове лименке – након процеса рециклаже, лименка се може појавити у истој продавници већ после два месеца. И аутомобилске гуме могу да се рециклирају – гума се топи и издваја се „нафта” која се пречишћава и поново користи.

Пре рециклаже, отпад се раздваја, сортира – хартија на једну страну, пластика на другу, стакло на трећу, лименке на четврту, отпацци од хране на пету... У неким земљама, људи су се организовали, па имају контејнере разних боја у које се баца само по једна врста отпада. На пример, у зелене само папир, у црвене само пластика и тако даље. У нашој земљи, рециклира се врло мало (углавном само картон) и још увек не постоје контејнери за разне врсте отпада. Али, то не значи да не можемо да се укључимо у процес рециклаже и тиме чувамо Земљина природна богатства и смањимо количину отпада.

За почетак, зашто не бисмо направили играчке од ствари које сваког дана бацамо у канту за ђубре? Забавићемо се, имаћемо више играчака, штедећемо новац и вежбаћемо руке да постну спретне, мајсторске. Сакупљај празне бочице од течности за прање суђа, шампона, крема, празне флаше од јогурта и сокова, картонске кутије, корнете од јаја... Биће ти потребно и мало бојица и лепка а за неколико ствари и помоћ неког од одраслих. Имаш материјал, имаш предлоге и шеме из ове књиге, недостаје ти још само зрнце маште за почетак велике еколошке игре.

САДРЖАЈ

УВОД	3
ПЛАСТИКА	
ВИСЕЋА САКСИЈА, ЦВЕТ ОД КЕСА	4
БАЦИ И УХВАТИ	5
ХРАНИЛИЦА ЗА ПТИЦЕ, БАРТ СИМПСОН	6
ПАТКА ОД КЕСА	7
КАСИЦА-ПРАСИЦА	8
КЛОВН	9
ЧИНИЈА ЗА ВОЋЕ, КУТИЈА ЗА ДРАНГУЛИЈЕ	10
ВЕТРЕЊАЧА, РОБОТ-СКОЧКОБОТ КУТИЈА	11
УКРАСНА ШТИПАЉКА, ПАУК ЉУБИША	12
ЧИНИЈА, БРОДИЋИ	13
ТЕЛЕВИЗОР	14
ПОДМЕТАЧИ ЗА ЧАШЕ	15
КАРТОН	
ЗАМАК	16
ХЕЛИХОПТЕР	18
АВИОН	19
ВИСЕЋИ УКРАС, ДЕКОРАТИВНЕ ЗМИЈИЦЕ	20
ЛОКОМОТИВА – КУТИЈА	21
ГРАНИЧНИЦИ ЗА КЊИГЕ	22
ПОСТОЉЕ ЗА ПОРУКЕ И СЛИКЕ	23
РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ	
ШЛЕМ СВЕМИРСКОГ ПУТНИКА	24
ЛИМЕНКЕ	
ЛЕТЕЋИ ТАЊИР, КУТИЈА ЗА ОЛОВКЕ	25
ПРИРОДНИ МАТЕРИЈАЛИ	
КОРЊАЧА ОД ОРАХА, ГУСЕНИЦА ОД КЕСТЕНА	26
БУБАМАРЕ ОД ЉУСКИ ОД ОРАХА, ОВЦА	27
ПАПИР-МАШЕ	
ПАПИР-МАШЕ	28
МАСКЕ	29
САТОВИ	30
ЦИПЕЛЕ	32

ЧИНИЈА ЗА ВОЋЕ

ПОТРЕБНО:

- четвртаста пластична флаша,
- алуминијумска фолија,
- пластичне кесе различитих боја,
- лепљива трака у боји.

1. Исеци дужу страну флаше, тако да кад је положиш изгледа као кутија.

2. Облепи ивице лепљивом траком у боји – биће лепше и штитиће те да се не посечеш.

3. Унутрашњост флаше обложи алуминијумском фолијом.

4. Исеци неколико пластичних кеса различитих боја: најпре их испресавијај по дужини а онда исеци квадратић.

5. Парчиће кеса уврти да изгледају као цветићи и залепи их са предње стране флаше. Можеш да их лепиш селотејпом или неким јачим лепком.

КУТИЈА ЗА ДРАНГУЛИЈЕ

ПОТРЕБНО:

- две пинг-понг лоптице,
- две старе кружне посуде,
- зелени колаж папир,
- црна тканина,
- лепљива трака.

1. Исеци од тканине две зенице у облику листића и залепи на пинг-понг лоптице (очи).

2. Очи налепи на пластичну посуду (главу).

3. Исеци парче лепљиве траке и са унутрашње стране спој посуду са главом, тако да жаба може да отвара уста.

4. Зелени колаж папир исеци на танке траке и налепи испод уста жабе.

ВЕТРЕЊАЧА

ПОТРЕБНО:

- празна пластична флаша (кутија),
- стара лепеза или парче картонске амбалаже од млека и сока,
- колаж папир или стари илустровани часопис.

1. Од шареног папира исеци прозоре, врата и фасаду ветрењаче. Залепи их за кутију/флашу.

2. Четири пера старе лепезе исеци тако да добијеш крила ветрењаче. Ако немаш стару лепезу – снађи се: искористи амбалажу од млека или сока. Опери га, расеци, па затим изрежи два правоугаоника, за која ћеш залепити сличице или просто окренути сребрнкасту страну. Послужиће и било која два дугуљаста парчета пластике која су се за текла у кући. Тако ћеш добити крила ветрењаче.

3. Залепи крила ветрењаче на поклопац или на горњи крај флашице од течности за прање сућа.

РОБОТ-СКОЧКОБОТ КУТИЈА

ПОТРЕБНО:

- празна амбалажа од витаминског напитка или округла кутија од шампона, пене за купање, течности за суђе и сл.,
- колаж папир, стари илустровани часопис, стари цртежи,
- поклопци од кутије шумећих таблета.

1. Исеци од колаж папира очи, уста, нос и налепи их на поклопац – главу робота.

2. Од колаж (или неког другог шареног) папира исеци више квадратића и правоугаоника различитих боја и залепи их на тело робота.

3. На дно кутије налепи поклопце од шумећих таблета, као ноге.

КАСИЦА-ПРАСИЦА

ПОТРЕБНО:

- пластична флаша од пет литара (обично од воде),
- розе и црни папир,
- четири празне кутије од филма,
- јачи лепак,
- маказе.

1. Од розе папира изрежи круг величине затварача флаше. Залепи га на поклопац и нацртај две рупице на њему.

2. Од црног папира изрежи очи и трепавице а од зеленог (или неке друге боје) зенице. Залепи прво очи, па зенице, па трепавице.

3. Од розе папира изрежи најпре један круг, па сеци унутар круга као кад љуштиш јабуку. Тако ћеш добити прасетов реп. Залепи га за дно флаше.

4. Од розе папира изрежи уши, као на слици, да буду помало срцасте. Уши пресавиј на два места и залепи их за врх флаше, са обе стране.

5. На крају залепи за доњу страну флаше (прасетов стомак) четири кутијиче од ролни филма, или шта год нађеш у кући а да може да подсећа на прасеће ноге.

6. На крају, замоли неког од одраслих да ти помогне да прорезеш рупицу на леђима твоје нове касице-прасице.

ОДНЕСИ ВЕЛИКУ КАСИЦУ-ПРАСИЦУ У СВОЈ РАЗРЕД ДА У ЊОЈ ДРЖИТЕ НОВАЦ КОЈИ СКУПЉАТЕ ЗА ВАШЕ АКЦИЈЕ.

КЛОВН

ПОТРЕБНО:

- пластична флаша,
- мало вуненог конца,
- два округла дугмета за очи,
- куглица или округло дугме за нос,
- самолепљиви колаж папир или било какав стари папир у боји,
- четири сламке,
- картон,
- лепљива трака, лепак, маказе.

1. Обмотај жути папир око флаше, као одећу кловна. Излепи га и украси.

2. Исеци уши од картона, као на слици. Пресавиј их и залепи један део а други део повуци да стоји усправно.

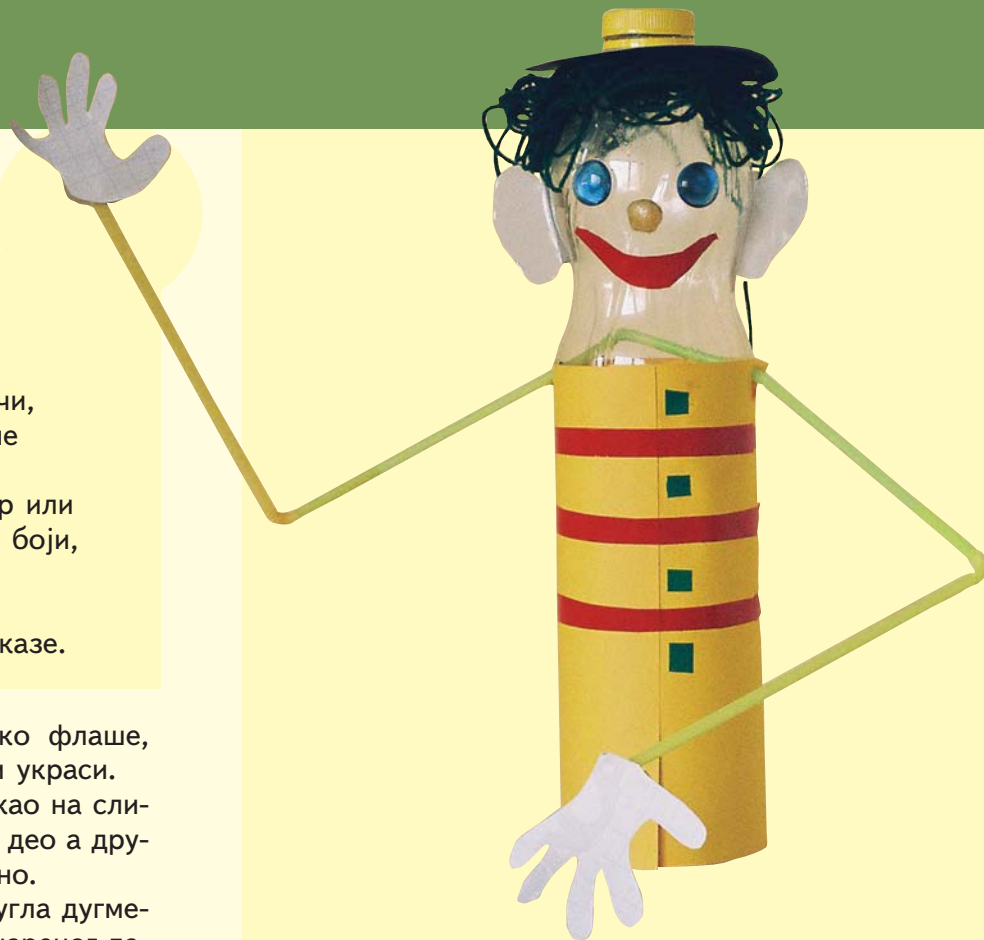
3. На лице залепи два округла дугмета за очи и једно за нос. Од шареног папира искрој и залепи уста.

4. На врх главе залепи мало вунице, коју си претходно добро умрсио-ла.

5. Од картона исеци круг и у кругу рупу истог обима као затварач с флаше. Провуци грлић флаше кроз рупу на кругу. Залепи картонски круг на вуницу и заврни поклопац на врху.

6. Са стране, при врху „одеће”, пробуши две рупице за руке. Спој две сламке тако што ћеш увући крај једне у другу (спој крајеве супротно од прегива). Провуци их кроз рупице на флаши, тако да њихов спој остане у унутрашњости флаше. Додај још две сламке – потруди се да се покlope делови сламке који се савијају да би клонове руке добиле лактове, који ће им омогућити померање.

7. Од картона исеци две велике шаке за кловна. Залепи их на крај сламчица.

Кад год можеш, купуј производе у стакленој амбалажи.

Да ли знаш?

• Мале животиње, као што су веверице, понекад завуку главу у пластичну кутију, покушавајући да дохвате остатке хране, заглаве се и угину од глади. Пази где бацаш пластичну амбалажу! Кад је нађеш у природи, понеси је и баци у канту.